

V Bruselu dne 15.6.2016
COM(2016) 396 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Konzultace k rybolovným právům pro rok 2017 v rámci společné rybářské politiky

{SWD(2016) 199 final}

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Konzultace k rybolovným právům pro rok 2017 v rámci společné rybářské politiky

Úvod

V tomto sdělení jsou stanoveny zásady pro návrhy Komise týkající se rybolovných práv na rok 2017. Členské státy, poradní sbory, zúčastněné strany i veřejnost se mohou zamyslet nad politickými směry stanovenými v tomto sdělení a do 1. září 2016 předložit Komisi svá doporučení a návrhy. V tomto sdělení je také obsažena výroční zpráva o provádění povinností vykládky, o pokroku při dosahování maximálního udržitelného výnosu a o stavu rybích populací¹.

Rybolovná práva pro rok 2017 budou stanovena na základě cílů společné rybářské politiky (SRP) z roku 2014 a budou vycházet z nejlepšího dostupného vědeckého poradenství². Ve SRP je stanoveno, že je třeba co nejdříve sladit tlak na populace, a to nejpozději do roku 2020, s cílem dosáhnout maximálního udržitelného výnosu podle čl. 2 odst. 2 nařízení o SRP. Pokud není k dispozici vědecké poradenství, uplatní Komise v souladu s cíli SRP přístup předběžné opatrnosti.

Toto sdělení je založeno na dohodě dosažené mezi spolutvůrci právních předpisů počátkem roku 2016 o víceletém plánu pro populace v Baltském moři³. Tento plán bude tvořit základ pro návrhy celkového přípustného odlovu (TAC) pro dotčené populace.

Ačkoliv nejsou v oblasti Středomoří rybolovná práva na úrovni EU stanovena prostřednictvím celkového přípustného odlovu (TAC)⁴, nadále zde převládá nadměrný rybolov. Komise má za to, že pro zvrácení této situace je nutný okamžitý zásah.

Dalším prvkem, který je třeba zvážit, je zavedení povinnosti vykládky v případě rybolovu v Baltském moři a v případě pelagického rybolovu (2015), a dále postupně v případě rybolovu konkrétních druhů žijících při dně v oblasti Atlantského oceánu a Severního moře (2016). V roce 2017 sem bude zahrnuto více druhů rybolovu ve více mořských oblastech i rybolov zaměřený na druhy žijící při dně v oblasti Středozemního a Černého moře.

DOHODA O VÍCELETÉM PLÁNU PRO POPULACE V BALTSKÉM MOŘI

Významným krokem v dosahování cílů SRP je dohoda Evropského parlamentu a Rady o návrhu víceletého plánu pro Baltské moře. Tento plán stanovuje cíle maximálního udržitelného výnosu a lhůty pro dotčené populace a zavádí rozmezí úmrtnosti ryb způsobené rybolovem slučitelné s dosažením maximálního udržitelného výnosu (F_{MSY}). Tato rozmezí založená na vědeckém poradenství⁵ zahrnují rozmezí cílové úmrtnosti způsobené rybolovem, na jejichž základě se v Baltském moři stanoví maximální udržitelný výnos z dlouhodobého hlediska.

Rozmezí F_{MSY} se skládají ze dvou částí. Za normálních okolností by měla být rybolovná práva stanovena v horní části rozmezí s nižšími hodnotami F_{MSY} . Část rozmezí s vyššími hodnotami lze použít pro stanovení celkového přípustného odlovu (TAC) za zvláštních

¹ Podle požadavků stanovených čl. 15 odst. 14 a článkem 50 nařízení (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 (Úř. věst. L 354, 28.12.2013).

² Zdroj: rada ICES a popřípadě výbory VTHVR a SAC (Vědecký poradní výbor Generální komise pro rybolov ve Středozemním moři).

³ Na základě návrhu Komise COM(2014) 614 final ze dne 6. října 2014.

⁴ S výjimkou tuňáka obecného.

⁵ Zdroj: ICES (Mezinárodní rada pro průzkum moří).

okolností⁶: pokud je to na základě vědeckého poradenství nebo prokázaných skutečností nezbytné pro dosažení cílů společné rybářské politiky (SRP) v situacích smíšeného rybolovu nebo pokud existuje vážná hrozba populace způsobená dynamikou v rámci jedné populace nebo mezi populacemi. Horní část rozmezí lze použít pro omezení jednotlivých ročních odchylek celkového přípustného odlovu (TAC) (až na 20 %). Pokud populace poklesne pod hodnoty určené vědeckým poradenstvím, jsou stanovena nápravná opatření k obnově populací nad tuto úroveň, což umožní dlouhodobé maximální udržitelné výnosy.

Tato dohoda je pro provádění SRP, která za prioritu považuje přijetí víceletých plánů, přelomem. Komise následně urychlí vypracování návrhů víceletých plánů pro další mořské oblasti EU.

RYBOLOV VE STŘEDOZEMNÍM MOŘI

Komise je situací ve Středozemním moři nadále znepokojená. Mnoho hodnocených populací je loveno značně nad rámec cílových odhadů maximálního udržitelného výnosu. Středomoří čelí významným výzvám, aby se zde do roku 2020 dosáhlo u většiny populace maximálního udržitelného výnosu. Komise vyzvala všechny zúčastněné strany, aby naléhavě přijaly opatření, a zvrátily tak trend v oblasti odlovu a biomasy⁷. Všichni zúčastnění (členské státy, mezinárodní subjekty, např. Generální komise pro rybolov ve Středozemním moři (GFCM), zúčastněné subjekty) musí přijmout zodpovědnost a podniknout konkrétní kroky k dosažení udržitelnosti.

Komise bude nadále podporovat akce prostřednictvím Generální komise pro rybolov ve Středozemním moři za účelem zlepšení stavů populací sdílených se třetími zeměmi (např. malé pelagické populace nebo populace druhů žijících při dně v Sicilském průlivu nebo Jónském a Egejském moři) a urychlí přípravu návrhů víceletých plánů EU týkajících se populací, které loví téměř výlučně jen rybáři z EU (malé pelagické rybolovy v Jaderském moři a druhy žijící při dně v západní části Středozemního moře). Zároveň by měly členské státy co nejdříve dokončit přezkum vnitrostátních plánů řízení⁸, kterými se začleňují cíle maximálního udržitelného výnosu.

NÁVRHY PRO ROK 2017 TÝKAJÍCÍ SE CELKOVÉHO PŘÍPUSTNÉHO ODLOVU (TAC)

Populace s posouzením maximálního udržitelného výnosu

K dosažení maximálního udržitelného výnosu nejpozději do roku 2020 se musí zvýšit podíl populací lovených na úrovních odpovídajících maximálnímu udržitelnému výnosu. Komise v této souvislosti požádala vědecké poradní sbory, aby sledovaly vývoj úmrtnosti způsobené rybolovem a stav populací ve všech mořských oblastech EU s cílem dosáhnout maximálního udržitelného výnosu do roku 2020.

Významným krokem k dosažení výše uvedeného je záměr Komise navrhnout v roce 2017 celkový přípustný odlov (TAC) v souladu s cíli maximálního udržitelného výnosu. To si vyžádá, aby se Rada zavázala, že tomuto přístupu přizpůsobí svá rozhodnutí. Maximální udržitelný výnos umožňuje největší možný odlov po neomezenou dobu, aniž by populace utrpěla újmu.

⁶ Za předpokladu, že populace je nad úrovní, která umožňuje rybolov v souladu s maximálním udržitelným výnosem.

⁷ Seminář na vysoké úrovni konaný v únoru 2016 v Catanii o situaci populací v oblasti Středozemního moře.

⁸ Přijatých podle článku 19 nařízení (ES) č. 1967/2006.

Pokud jde o populace s posouzením maximálního udržitelného výnosu (s výjimkou populací v Baltském moři), zamýšlí Komise v případě návrhů celkového přípustného odlovu pro rok 2017 použít dostupné bodové hodnoty pro maximální udržitelný výnos do doby, než budou přijaty nové víceleté plány pro další mořské oblasti.

Zpoždění při dosahování maximálního udržitelného výnosu po roce 2017 by bylo přijatelné jen za řádně odůvodněných okolností, pokud by velmi velké omezení rybolovných práv mohlo vážně ohrozit sociální a hospodářský rozvoj dotčených rybářských loďstev. V těchto výjimečných případech Komise očekává, že dotčené členské státy předloží konkrétní důkazy o takovýchto sociálních a hospodářských dopadech.

Nárůst počtu rybích populací lovených v souladu s maximálním udržitelným výnosem, početnější populace a vyhlídky většího výnosu souvisí se zlepšenou situací obecně, pokud jde o hospodářský výkon loďstva EU. Příklad rybolovu EU, který je důkazem zvýšených výnosů z udržitelného rybolovu, je lov jazyka mořského a platýse evropského. Hospodářský výkon loďstva závislého na lovu platýse evropského se značně zvýšil po zavedení plánu řízení, který rybolov posunul k maximálnímu udržitelnému výnosu. Vzhledem k tomu, že populace byla využívána na úrovni maximálního udržitelného výnosu, vykládky na jednotku rybolovu a hodnota na jednotku rybolovu vzrostly ve všech segmentech, zejména v případě britských a nizozemských trawlerů. Pozitivní hospodářský dopad je také zaznamenáván v případě některých loďstev zabývajících se lovem tresky jednoskvrnné. Podrobnosti jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise, který je připojen k tomuto sdělení.

Pokud stávající víceleté plány rybolovu umožňují dosáhnout cíle maximálního udržitelného výnosu v roce 2017, měly by se použít. V případě plánů, které již nejsou slučitelné s cílem dosáhnout maximálního udržitelného výnosu, například proto, že obsahují méně ambiciózní cíle, má Komise v plánu přijmout v roce 2017 návrhy celkových přípustných odlovů (TAC), a to na základě maximálního udržitelného výnosu.

V případě populací (s posouzením podle maximálního udržitelného výnosu) sdílených se třetími zeměmi Komise nadále usiluje o dohodu s našimi partnery založenou na stejném přístupu. V případě populací spravovaných regionálními organizacemi pro řízení rybolovu (RFMO) navazuje Komise na přístup Rady při jednáních o směrnících pro regionální organizace pro řízení rybolovu, které používají stejné normy a zásady, jež platí v EU.

Další populace

V případě populací, u nichž neexistuje plné posouzení maximálního udržitelného výnosu, budou vzaty v úvahu alternativní parametry. Návrhy celkového přípustného odlovu (TAC) budou založeny na dostupném biologickém poradenství a současně při nich nebude ohrožena ochrana dané populace. U těchto populací lze určit několik různých případů.

Populace s dostupnými údaji pro určení přibližných hodnot maximálního udržitelného výnosu

Tyto populace jsou posuzovány podle modelů odhadů tendencí, přičemž kvantitativní doporučení odlovu vydá rada ICES⁹. Přístup bude obdobný jako v případě populací, u nichž existuje plné posouzení maximálního udržitelného výnosu.

Populace, u nichž jsou pro vypracování přibližných hodnot maximálního udržitelného výnosu k dispozici trendy na základě průzkumu nebo časové řady odlovů

⁹ Na základě přibližné hodnoty maximálního udržitelného výnosu.

Neexistuje-li posouzení maximálního udržitelného výnosu, navrhuje se limity odlovu na základě vědeckého poradenství. Komise u těchto populací využije doporučení rady ICES a zváží situaci případ od případu, přičemž zohlední přístup předběžné opatrnosti a navrhne nezbytná přiměřená omezení.

Populace, u nichž se předpokládá stabilita

V roce 2013 Rada rozhodla ponechat celkový přípustný odlov (TAC) beze změny do roku 2018 u 26 populací, pokud nevyvstane potřeba úpravy na základě biologického poradenství. Většinou se tyto populace využívají pouze jako vedlejší úlovky s nízkou mírou čerpání kvót a s malým hospodářským významem, přičemž jsou k dispozici jen omezené informace o stavu populace. Komise má v úmyslu v tomto přístupu pokračovat a přihlédnout k případným návrhům rady ICES na přezkum a navrhne úpravu přípustného odlovu, pokud to bude v souladu s tímto poradenstvím.

Populace bez biologického poradenství

Není-li k dispozici biologické poradenství, měl by být v souladu s čl. 2 odst. 2 nařízení o SRP systematicky a transparentně uplatňován předem definovaný přístup předběžné opatrnosti. Rada ICES se snaží o další rozvoj nástrojů, které by měly vyplnit stávající mezery.

Celkový přípustný odlov (TAC) a povinnost vykládky všech úlovků

Podle pravidel SRP by měla být stanovena rybolovná práva v případě populací, na které se vztahuje povinnost vykládky, přičemž by měl být na základě biologického poradenství brán v úvahu odlov, nikoliv vykládka. Tímto přístupem by neměly být ohroženy cíle dosažení maximálního udržitelného výnosu, ani zvýšena míra úmrtnosti způsobená rybolovem.

Z informací od provozovatelů a členských států vyplývá význam úpravy TAC, aby se předešlo efektu vedlejších úlovků ohrožených druhů (tzv. choke species) – situaci, kdy by úplné stanovení kvót pro jednu populaci mohlo vést k přerušení rybolovu navzdory dostupným kvótám pro jiné populace. Úpravy TAC jsou součástí celkového balíčku opatření zaměřených na provádění povinnosti vykládky, včetně zlepšení strategie výměny kvót a pokračujících omezených výmětů podle míry přežití a výjimek *de minimis*. Úprava technických opatření a úprava selektivity podle regionů a přístupy zaměřující se na předcházení nežádoucích odlovů musí také hrát významnou úlohu, aby se zabránilo efektu vedlejších úlovků ohrožených druhů v budoucnosti. Návrh Komise týkající se rámce nových technických opatření¹⁰ rovněž přispívá ke zmírnění problému.

Skupiny členských států v různých mořských oblastech se připravují na další zavádění povinnosti vykládky v roce 2017, u kterých se očekává, že budou plně zahrnovat významné populace, jak je uvedeno v čl. 15 odst. 1 nařízení o SRP z roku 2014. Podobně jako v roce 2016 předpokládá Komise úpravy TAC v případě populací, na které se bude vztahovat povinnost vykládky od roku 2017. Komise předloží metody používané pro úpravy TAC ke konzultaci Vědeckotechnickému a hospodářskému výboru pro rybářství (VTHVR). Pokud nebudou k dispozici ověřené či úplné údaje o výmětech, Komise zváží zahrnutí úprav TAC na základě extrapolací údajů, pokud to bude metodologicky přijatelné.

V roce 2017 nebude třeba upravovat celkový přípustný odlov (TAC) v případě populací nebo odlovů, u kterých vstoupí v platnost povinnost vykládky v pozdějších letech. Tam, kde jsou zamýšleny úpravy TAC v případě populací společně řízených s mezinárodním

¹⁰ COM(2016) 134 final ze dne 11. března 2016.

partnery (třetími zeměmi, regionálními organizacemi pro řízení rybolovu), podléhají úpravy konzultacím a jednáním s těmito partnery.

VÝVOJ STAVU POPULACÍ

Pokrok při dosahování maximálního udržitelného výnosu

Za účelem podání zprávy o pokroku při dosahování maximálního udržitelného výnosu vyhodnotil výbor VTHVR pokrok cílů maximálního udržitelného výnosu podle jednotlivých populací a mořských oblastí. Toto posouzení poskytuje údaje o řadě populací lovených v souladu s maximálním udržitelným výnosem, o celkové míře úmrtnosti způsobené rybolovem a o příslušných parametrech biomasy. Podrobnosti o analýze výboru VTHVR z roku 2016 obsahuje pracovní dokument útvarů Komise, který je připojen k tomuto sdělení¹¹.

Celkové a regionální posouzení

Podle výboru VTHVR bylo ve vztahu k maximálnímu udržitelnému výnosu celkově dosaženo pokroku¹². Ve všech oblastech celkového přípustného odlovu (TAC) došlo ke značnému snížení míry rybolovu nad úroveň maximálního udržitelného výnosu. Rybolov¹³ ve srovnání s F_{MSY} dosáhl v roce 2014 úrovně 104 % (snížení z 147 % v roce 2003 a 120 % v roce 2008). Největší výkon je zaznamenáván v (širší oblasti) Severního moře, kde střední míra úmrtnosti způsobená rybolovem u loďstev činila 92 % ve srovnání s F_{MSY} v roce 2014 (148 % v roce 2003; 123 % v roce 2008). Navzdory značným klesajícím trendům lze stále zaznamenat u jiných regionů a odvětví rybolovu ve srovnání s F_{MSY} nadměrný rybolov.

Ve sdělení o rybolovných právech z roku 2015¹⁴ byla podána zpráva o 32 z 62 populací posuzovaných z hlediska maximálního udržitelného výnosu, které byly loveny v roce 2013 v souladu s maximálním udržitelným výnosem¹⁵. Ve zprávě výboru VTHVR z tohoto roku¹⁶ je analyzováno 31 z celkového počtu 59 populací posuzovaných z hlediska maximálního udržitelného výnosu, které byly loveny v souladu s maximálním udržitelným výnosem v roce 2014¹⁷. Při podávání zpráv o údajích z let 2013 až 2014 se zdá, že zpráva výboru VTHVR naznačuje, že historický trend silného vývoje směrem k maximálnímu udržitelnému výnosu se patrně zpomaluje. K tomu nemusí nutně docházet pouze v důsledku nadměrného rybolovu ale také v důsledku měnících se podmínek životního prostředí nebo jiných biologických faktorů.

Nicméně ve Středozemním a Černém moři k nadměrnému rybolovu dochází a populace jsou ve špatném stavu. To platí zejména ve Středozemním moři u populací využívaných hlavně nebo výlučně hospodářskými subjekty z EU.

Baltské moře

V Baltském moři byly pro rok 2016 stanoveny čtyři celkové přípustné odlovy (TAC) na úrovni maximálního udržitelného výnosu (populace sledě obecného a platýse evropského v západní a střední části Baltského moře) nebo pod úrovní maximálního udržitelného

¹¹ Zpráva výboru VTHVR „Sledování výkonu společné rybářské politiky“ (VTHVR-16-05) – vědecké a politické zprávy, 2016.

¹² VTHVR-16-05, tabulka 7.

¹³ Celkový průměr založený na modelech, viz podrobnosti v pracovním dokumentu připojenému k tomuto sdělení.

¹⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Konzultace k rybolovným právním pro rok 2016 v rámci společné rybářské politiky, COM(2015)239 final ze dne 2. června 2015.

¹⁵ Na základě poradenství rady ICES z roku 2014 podle informací o populacích z roku 2013.

¹⁶ VTHVR – 16-05, tabulky 2, 3 a 4.

¹⁷ Na základě poradenství rady ICES z roku 2015 podle informací o populacích z roku 2014.

výnosu (lososa obecného v hlavní pánvi). Celkový přípustný odlov (TAC) pro západní populace tresky obecné, který byl po řadu let snižován, byl v roce 2016 opět snížen o 20 %, populace nadále zavládá příčinu k obavám.

Snížení maximálního přípustného odlovu (TAC) pro sledě obecného v Botnickém zálivu (−24 %), sledě obecného v Rižském zálivu (−10 %), šprota obecného (−5 %) a zachování TAC pro lososa ve Finském zálivu posune rybolov směrem k maximálnímu udržitelnému výnosu. U lososa ve Finském zálivu byl celkový přípustný odlov stanoven na základě přístupu předběžné opatrnosti a populace tresky obecné ve východní části Baltského moře podléhá přístupu při nedostatečných údajích. Celkový přípustný odlov (TAC) lososa obecného v hlavní pánvi je udržován na stabilně nízkých úrovních s cílem dále přispět ke zvýšení populace v řekách s nejmenším zastoupením lososa.

Severní moře

Treska obecná bude v roce 2016 lovena poprvé v souladu s maximálním udržitelným výnosem, což umožní 15% nárůst celkového přípustného odlovu (TAC), přičemž populace se nyní vrací na úroveň poloviny 80. let 20. století. Celkový přípustný odlov (TAC) tresky jednoskvrnné a tresky tmavé pro rok 2016 je opět v souladu s maximálním udržitelným výnosem. Ten umožnil 30% nárůst v případě tresky jednoskvrnné, ale vyžádal si 6% snížení v případě tresky tmavé. Celkový přípustný odlov (TAC) v případě humra v oblasti Skagerrak, Fladen Ground, Firth of Forth a Moray Firth bude stanoven v souladu s maximálním udržitelným výnosem.

Další populace jsou loveny buď nad F_{MSY} , nebo u nich chybí posouzení maximálního udržitelného výnosu. Výskyt tresky v oblasti Kattegatu zůstává na nízké úrovni, ale biomasa se od roku 2009 zvýšila.

Pelagické populace v severovýchodním Atlantiku

Většina populace sledě obecného (Severní moře, Irské moře a Keltské moře) je lovena v souladu s maximálním udržitelným výnosem a odpovídajícím celkovým přípustným odlovem pro rok 2016 pro tyto populace. Situace je rovněž pozitivní u jižní a západní populace kranase obecného a celkový přípustný odlov umožňuje v roce 2016 rybolov na úrovních odpovídajících maximálnímu udržitelnému výnosu.

Na základě dohody z roku 2014 mezi Faerskými ostrovy, Norskem a EU ohledně udržitelného řízení makrely obecné a s ohledem na strategii řízení předloženou radou ICES v roce 2016 byl celkový přípustný odlov (TAC) pro rok 2016 odsouhlasen na úrovni o 20 % nižší než v roce 2015. Rybolov zůstává nad F_{MSY} . U populace tresky modravé neexistuje mezi pobřežními státy dohoda. Evropská unie a Faerské ostrovy stanovily své jednostranné kvóty na úrovni F_{MSY} , zatímco Norsko a Island stanovily své kvóty na vyšší úrovni. V roce 2016 bude rybolov značně nad F_{MSY} . Rovněž neexistují žádné dohody mezi pobřežními státy ohledně atlanticko-skandinávské populace sledě obecného, ale všech 5 smluvních stran se dohodlo, že své jednostranné kvóty založí na úrovni F_{MSY} . Rybolov v roce 2016 bude mírně nad F_{MSY} kvůli vyšším jednostranným kvótám Faerských ostrovů.

Iberské oblasti Atlantského oceánu a Biskajský záliv

Severní populace štikozubce obecného i nadále vykazuje rostoucí tendenci. Jižní populace štikozubce obecného a populace pakambaly průsvitné jsou nad bezpečnými biologickými limity, ale jsou loveny nad rámec maximálního udržitelného výnosu. Ďasovití jsou loveni udržitelným způsobem a jsou v dobrém stavu. Populace humra (Kantaberské moře a sever Pyrenejského poloostrova) jsou stále vyčerpány, ale na jihu je populace stabilní nebo roste.

Sardel obecná v Biskajském zálivu je lovena udržitelným způsobem, přičemž velikost populace se pohybuje nad nedávnou průměrnou hodnotou a má plnou reprodukční schopnost. Míra úmrtnosti jazyka obecného způsobená rybolovem se v poslední době o něco zvýšila, ale populace se nachází v bezpečném rozmezí. Pro oblast Biskajského zálivu a iberských vod Atlantského oceánu je k dispozici pouze omezený počet posouzení stavu populací.

Oblast západně od Skotska, Irské moře a Keltské moře

Populace tresky jednoskvrnné západně od Skotska a v Irském moři vykázala zlepšení, ale výskyt tresky obecné a tresky bezvousé zůstává na nízké úrovni s vysokou mírou úmrtnosti způsobenou rybolovem a výměty. Členské státy a odvětví rybolovu zavedly technická opatření ke snížení úmrtnosti tresky obecné a zamezení nechtěného odlovu (např. v Irském moři). K vyřešení možných těžkostí spojených s povinností vykládky bude třeba vyvinout značné úsilí. Zlepšení znalostí a analytického posuzování v případě některých populací, např. tresky bezvousé a tresky obecné v oblasti VI a v Irském moři, vyžaduje další úsilí.

V Keltském moři byl celkový přípustný odlov (TAC) tresky obecné a tresky jednoskvrnné snížen v důsledku nedávného vysokého úbytku stavů. Vyšší doplnění stavu v roce 2013 by mělo vést k vyšší biomase tresky obecné v roce 2017. V případě tresky jednoskvrnné jsou stále problémem výměty, ačkoliv došlo k jejich snížení mimo jiné zavedením povinných zařízení na předcházení nežádoucích odlovů. V případě tresky bezvousé (podléhající povinnosti vykládky v roce 2016) byl celkový přípustný odlov (TAC) značně zvýšen. Na většinu populace humra se nyní vztahují doporučení maximálního udržitelného výnosu. Pro humra v oblasti Porkupinské pánvi platí nadále dílčí TAC a sezónní zastavení rybolovu.

Některé populace, včetně tresky obecné v Irském moři a humra v částech oblasti IX jsou na velmi nízké úrovni. Jazyk obecný ve východní části Lamanšského průlivu je stále ve špatném stavu a v roce 2015 byla zavedena řídicí strategie pro obnovu populace.

Hlubinné druhy

Rybolovná práva v případě hlubinných druhů jsou stanovována každé dva roky a v listopadu proběhne jednání o celkovém přípustném odlovu (TAC) pro roky 2017 a 2018. Komise sleduje závazky členských států pro roky 2015 a 2016 a nadále bude zohledňovat zvláštní vlastnosti populací.

Středozevní moře a Černé moře

Ve Středozevním moři jsou některé populace využívány převážně rybářskými loděmi EU a jiné jsou využívány společně se zeměmi mimo EU. *Celková míra nadměrného rybolovu činí obecně dvoj- až trojnásobek F_{MSY}* ¹⁸. Kolem 9 % populací je loveno na úrovních pod úrovní maximálního udržitelného výnosu a 9 % populací je využíváno na úrovni blízké úrovni maximálního udržitelného výnosu¹⁹. Navzdory nedávnému zlepšení zůstává počet populací, jejich stav není znám, značný. V případě populací, jakými jsou štikozubec obecný, permice nachová, ďas černobřichý a treska modravá, je současná míra úmrtnosti způsobená rybolovem až šestkrát vyšší než maximální udržitelný výnos. Komise pracuje na zlepšení sběru údajů o všech relevantních populacích a požádala výbor VTHVR o poradenství týkající se nových populací.

¹⁸ Pro podrobnosti viz pracovní dokument útvarů Komise připojený k tomuto sdělení.

¹⁹ Jedna populace sardinky obecné (jižně od Sicílie) a jedna populace druhu *Parapenaeus longirostris* (vyskytující se v Ligurském moři a na severu Tyrhénského moře).

V případě populací sdílených se třetími zeměmi je situace ještě problematictější. Jak na úrovni EU, tak na mezinárodní úrovni se připravují akce za účelem přijetí opatření na dosahování cílů maximálního udržitelného výnosu.

Pokud jde o hospodářský dopad posunu k maximálnímu udržitelnému výnosu, stejný potenciální výnos z udržitelného rybolovu zaznamenaný v Severním moři a Atlantiku lze zaznamenat též v případě rybolovu ve Středozemním moři, kde byly populace obzvláště vyčerpány a kde míra úmrtnosti způsobená rybolovem musí podstatně klesnout, má-li se dostat pod F_{MSY} .

Existují příklady rybolovu ve Středozemním moři, kdy jsou populace využívány v míře slučitelné s maximálním udržitelným výnosem a loďstva vykazují pozitivní tendence, zejména, pokud jde o vykládku (krevety druhu *Pandalus borealis* a parmice nachová vyskytující se na jihu a v centrální části Tyrhénského moře). S ohledem na vysoce smíšenou povahu středomořského rybolovu není obnova populací ihned viditelná, pokud jde o ziskovost a zaměstnanost, a to z řady důvodů včetně tržních podmínek a kolísání cen.

Na zasedání na vysoké úrovni o situaci populací ve Středozemním moři (v Catanii v únoru 2016) bylo dohodnuto, že pro zvrácení klesajících tendencí je naléhavě nutné přijmout opatření a vzít přitom v úvahu významné výzvy k dosažení maximálního udržitelného výnosu pro všechny populace do roku 2020. Bylo dohodnuto, že členské státy a zúčastněné subjekty musí spolupracovat s Komisí na určení klíčových populací a rybolovu za účelem přijetí opatření a vhodných nástrojů a časového rámce pro zvrácení klesající tendence: bylo zjištěno, že je třeba provádět a prosazovat stávající pravidla a zvýšit shromažďování, dostupnost a analýzy údajů.

Černé moře stále čelí závažným problémům ve správě a řízení zdrojů, částečně i v důsledku sdílení populací se třetími zeměmi. Komise bude pokračovat v úsilí o zlepšení ve spolupráci se členskými státy a Generální komisí pro rybolov ve Středozemním moři.

ZPRÁVA O PROVÁDĚNÍ POVINNOSTI VYKLÁDKY²⁰

Nařízením 2015/812 (dále jen „nařízení omnibus“)²¹ je Komisi uložena povinnost podávat každý rok zprávu o provádění povinnosti vykládky²². Tato zpráva se týká roku 2015 a opírá se o informace od členských států, poradních sborů a z jiných zdrojů (odvětvových sdružení, nevládních organizací).

Celkově členské státy používají široké spektrum opatření, aby *propagovaly dodržování povinnosti vykládky*, včetně internetových stránek, diskusí, fór, příruček a konzultací týkajících se nových požadavků. Některé členské státy aktivně informují, jiné upravují vnitrostátní správu licencí a kvót nebo zkoumají možnost zjednodušení správy rybolovu a snížení administrativního břemene pro rybáře. Pochopení povinností ze strany průmyslu bránilo průtahy v zavádění nařízení omnibus.

V oblasti *kontroly a dodržování povinností* některé členské státy odložily vynucování do přijetí nařízení omnibus, ale obecně musí být povinnosti dodržovány od ledna 2015. To pomohlo k získání zkušeností s praktickou stránkou povinností vykládky navzdory nejistotě ohledně vynucování těchto povinností členskými státy. Kontrola a dodržování povinností byly obecně charakterizovány jako „učení se praxí“ a nabízely prostor pro

²⁰ Všechny zprávy předložené pobřežními členskými státy EU a svými příspěvky přispěly též BALTFISH, PelAC, SWWAC, NSAC a MEDAC.

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/812 ze dne 20. května 2015.

²² Ustanovení čl. 15 odst. 14 nařízení (EU) č. 1380/2013 o SRP.

zlepšení a úpravy. Podporu poskytovala Evropská agentura pro kontrolu rybolovu a členské státy spolupracovaly na společných prováděcích plánech. Členské státy na regionální úrovni zjišťují rizika a související sledovací a vymáhací strategie s cílem zajistit rovné podmínky. Bylo oznámeno několik případů porušení povinnosti vykládky.

Při přípravě v rámci povinnosti vykládky u druhů žijících při dně v roce 2016 spolupracuje odvětví s orgány, pokud jde o zkoušky kontrolních nástrojů (např. dálkové elektronické sledování a kamery s uzavřeným okruhem), analýzy posledního zátahu ke zjištění rizik nedodržování předpisů a zkoušky odlovu zejména pro plány pro posuzování rizik. V některých regionech proběhly diskuse o mezidruhové flexibilitě.

Hodnocení *sociálních a hospodářských dopadů* povinnosti vykládky je v rané fázi provádění této povinnosti složité. Některé projekty jsou založeny na hodnocení hospodářských dopadů. Zprávy zmiňují možné zvýšení pracovní zátěže (manipulace, přeprava nechtěného odlovu), přičemž výnos z prodeje podměrečného odlovu často nedostačuje na pokrytí zvýšených nákladů. Malé pelagické lodě hlásí ztráty, pokud uloví velké množství druhů, pro které nemají přiděleny kvóty: odvětví rybolovu zdůrazňuje, že leasingové kvóty jsou mnohem dražší než v minulosti.

K dispozici je málo konkrétních náznaků potřeby úpravy *pracovních podmínek na palubě a skladovacích zařízení*, ale některé informace vyžadují zvláštní opatření, například revizi praxe rybolovu, aby byla zajištěna dostatečná doba odpočinku posádky, a dále otázky týkající se stability plavidla. Změny mrazírenských plavidel zahrnují umístění sítí nad odtoky slané vody (aby se zabránilo vypuštění ryb) nebo zahrazení výpustí.

Vyložené podměrečné odlovy nelze použít pro přímou lidskou spotřebu. Možné využití těchto odlovů závisí na (místních) trzích a požadavcích kupujících nebo zpracovatelů. Očekává se, že členské státy podpoří toto odvětví v hledání nových odbytišť (včetně použití finančních prostředků z ENRF); nebyly však ohlášeny žádné významné akce. Členské státy požádaly o výklad pojmu „přímá lidská spotřeba“ a Komise v této otázce zprostředkovala dialog. Očekává se, že vyšší selektivita a předcházení nežádoucích odlovů časem dále sníží nežádoucí odlov.

Z Evropského rybářského fondu (2007–2013) byla s ohledem na povinnost vykládky financována řada projektů *přístavní infrastruktury*. V nedávno přijatých operačních programech Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF) pro období let 2014–2020 je stanovena podpora provádění povinnosti vykládky.

V této rané fázi nebyly v souladu s povinností vykládky pelagického rybolovu a rybolovu v Baltském moři hlášeny *značné obtíže* ani zásadní dopad na operace rybolovu. V rámci baltského víceletého plánu bude dohodnutá úprava stávající míry tolerance v oblasti pelagického průmyslového rybolovu reagovat na údajně neproveditelné současné úrovně.

Souhrnně lze říci, že odvětví rybolovu a veřejná správa dosud vyvinuly značné úsilí, aby splnily požadavky povinnosti vykládky. Zavedení povinnosti vykládky u druhů žijících při dně od roku 2016 vynáší do popředí vedlejší úlovy ohrožených druhů jako hlavní výzvu k úspěšnému provedení povinnosti vykládky. Odvětví rybolovu se obává, že vedlejší úlovy ohrožených druhů mohou vést ke snížení nebo pozdržení výměny kvót – což je významný nástroj pro úpravu povinnosti vykládky. Kombinace prováděcích opatření podle SRP by měla přispět ke zmírnění tohoto problému. Vedoucí pracovníci a odvětví rybolovu však budou muset spolupracovat, aby našli optimální kombinaci dostupných opatření s cílem zavést proveditelnou a schůdnou povinnost vykládky. Další podrobnosti jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise, který je připojen k tomuto sdělení.

ZÁVĚR

Komise bude pokračovat ve svém ambiciózním provádění cílů SRP z roku 2014 a obecně navrhne rybolovná práva pro rok 2017 v souladu s cíli maximálního udržitelného výnosu v SRP, aby co nejdříve zajistila dosažení cílů SRP. Provádění prvního víceletého plánu podle SRP z roku 2014 stanoví jednotlivé fáze pro postupné zavádění tohoto prioritního nástroje řízení v dalších mořských oblastech Unie jako prostředku pro usnadnění dosažení hlavního cíle SRP.

Evropská unie a její loďstvo dále postupují v souladu s časovým harmonogramem směrem k udržitelnosti a dosažení cíle maximálního udržitelného výnosu. Může se zdát, že se pokrok trendu v severních vodách zpomaluje, avšak s plošným omezováním míry úmrtnosti způsobené rybolovem nejsou náznaky, že by byl pokrok směrem k dosažení cíle maximálního udržitelného výnosu do roku 2020 ohrožen. Situace ve Středomoří je naprosto odlišná, zde bylo dosaženo velmi pomalého pokroku jak z hlediska poznatků, tak z hlediska udržitelného využívání populací. Unie musí zintenzivnit úsilí v oblastech, kde bylo dosaženo nejmenšího pokroku.

Pokud jde o provádění povinnosti vykládky, z původních informací od členských států a zúčastněných subjektů o jejím zavedení v roce 2015 nevyplynuly žádné větší problémy. Máme však před sebou řadu výzev, které vyžadují koordinované úsilí jak ze strany odvětví rybolovu, tak ze strany veřejné správy.

HARMONOGRAM

Plánovaný časový harmonogram je následující.

Měsíc(e)	Akce
Červen–září	Veřejné konzultace ke sdělení
Květen/červen/říjen	Poradenství týkající se populace ze strany rady ICES
Červenec	Seminář o doporučeních týkajících se populací se zúčastněnými stranami
Září	Přijetí návrhů TAC pro Baltské moře
Říjen	Zasedání Rady k TAC pro Baltské moře
	Přijetí návrhů TAC pro hlubinné druhy
Listopad	Zasedání Rady k TAC pro hlubinné druhy
	Přijetí návrhů TAC pro Atlantik / Severní moře / Černé moře
Prosinec	Zasedání Rady k TAC pro Atlantik / Severní moře / Černé moře